

BOSNIA AND HERCEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL ADMINISTRATION OF CIVIL PROTECTION

Broj: 05-40-9-112/2021
Sarajevo, 09.03.2021. godine

- **KANTONALNIM UPRAVAMA CIVILNE ZAŠTITE** – s v i m a
- **SLUŽBAMA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINA / GRADA** – putem KUCZ, s v i m a

PREDMET: Preporuke za preduzimanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru na području Federacije Bosne i Hercegovine, *dostavlja se,*

U posljednjih nekoliko godina Federacija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) jeste ostvarila određeni napredak u sektoru upravljanja rizikom od katastrofa i rizicima od klimatskih promjena, a što je zahtijevalo međusektorsku saradnju i jačanje nadležnih organa uprave, institucija, pravnih lica odnosno vlasnika i korisnika šuma u cilju izbjegavanja, odnosno minimiziranja budućeg rizika od požara na otvorenom prostoru, ali još uvijek zaostaje u odnosu na zemlje u okruženju i zemlje članice Evropske unije (EU).

Iskustva iz prethodnih godina pokazuju da požari na području Federacije BiH predstavljaju nepogodu koja izaziva velike štete i po učestalosti pojavljivanja je na prvom mjestu. U tom smislu, posebno se ističu šumski požari, odnosno požari na otvorenom prostoru. U periodu pojačane opasnosti od požara neophodno je poduzeti potrebne pripreme kako bi pojavu požara sveli na najmanju moguću mjeru, a odgovor na eventualne požare bio maksimalno efikasan.

Šumski požari rjeđe nastaju prirodnim uzrocima, a znatno češće kao rezultat čovjekovog djelovanja, te je u tom smislu potrebno planirati preventivne i respresivne mjere u cilju minimiziranja pojava požara na otvorenom prostoru, posebno šumskih požara. Naime, preventivnim djelovanjem se mogu i negativni efekti klimatskih promjena svesti na najmanju moguću mjeru prije nego što dođe do katastrofalnih posljedica.

U cilju pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera za zaštitu od šumskih požara i spremnosti na adekvatne odgovore u slučaju pojave požara neophodno je ostvarivanje pune saradnje kantonalnih uprava civilne zaštite i općinskih / gradskih službi civilne zaštite s nadležnim upravnim organizacijama i organima vlasti, privrednim društvima i drugim pravnim licima. Takođe je potrebno posebno intenzivirati saradnju sa nadležnim kantonalnim ministarstvima i njihovim upravama šumarstva i javnim preduzećima šumsko privrednim društvima (ŠPD).

Iz teorije i prakse znamo da negativne efekte katastrofa treba svesti na najmanju moguću mjeru putem preventivnog djelovanja prije nego što dođe do katastrofe.

Na osnovu navedenog, a u cilju preventivnog djelovanja struktura civilne zaštite na prostoru Federacije BiH, te u cilju da ovaj dokument posluži kantonalnim upravama civilne zaštite i općinskim / gradskim službama civilne zaštite da utvrde

precizne aktivnosti s ciljem poboljšanja i jačanja kapaciteta za smanjenje rizika od požara na području općine / grada ili kantona, dajemo slijedeće:

Preporuke za organizovanje i provođenje preventivnih mjera zaštite od šumskih i drugih požara u požarnoj sezoni

- 1) S ciljem smanjenja rizika od požara i posljedica koje nastaju, neophodno je izvršiti analizu stanja zaštite od požara, provjeriti stanje planskih dokumenata i materijalnih resursa potrebnih za preventivno i operativno djelovanje struktura zaštite i spašavanja.
- 2) Preventivnim mjerama odgovorni subjekti - nosioci zaštite od požara (organi uprave, institucije, pravna lica i građani, odnosno vlasnici i korisnici šuma, građevina i prostora), trebaju planirati poduzimanje adekvatnih mjera i zadataka na zaštiti od požara, utvrđenim u planovima zaštite od požara.
- 3) Kontinuirano putem medija, elektronskih i printanih, kao i ličnim kontaktima sa građanima koji žive u blizini šuma i šumskog zemljišta ili se šumama koriste, upozoravati i ukazivati na potrebu odgovornog ponašanja sa aspekta opasnosti od požara u šumama, te upoznati sa sankcijama za podmetanja požara. Ostvariti saradnju sa lovačkim društvima, planinarskim društvima, izviđačkim organizacijama, stanicama gorskih službi spašavanja (GSS) i sličnim organizacijama čiji članovi često borave na otvorenim prostorima.
- 4) Organizovati sastanke kantonalnih uprava civilne zaštite sa jedinicama lokalne samouprave (u daljem tekstu: JLS) sa odgovornim iz ministarstvima unutrašnjih poslova kantona odnosno policijskim upravama, u cilju efikasnijeg spriječavanja piromanije i sankcionisanja osoba koje namjerno izazivaju požare.
- 5) Potrebno je da nadležni organi JLS donesu odgovarajuće upute i odluke ili druga pravna akta u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09 - u daljem tekstu: Zakon) kojim će urediti način spaljivanja korova i biljnog otpada, uslove i način obavljanja takvih radnji, kao i nadzor nad njihovim provođenjem. Održavanja putnih i pružnih pojaseva i njihovo čišćenje od prisustva lako zapaljivih i drugih materija koje mogu izazvati požar ili omogućiti njegovo širenje (posebno pojaseva uz javne saobraćajnice i željezničke pruge koje prolaze kroz šumska područja),
- 6) Saradnja JLS sa nadležnim pravnim licima koja gazduju šumama i šumskim gazdinstvima te utvrditi planove osmatranja i obilaska šumskih gazdinstava, definisati snage i sredstva koja će u slučaju požara biti upotrijebljena na gašenju požara. Osnovni cilj je pravovremeno gašenje početnih požara u šumama i otvorenom prostoru u fazi slabog intenziteta da bi se spriječilo njihovo širenje i gubitak kontrole na požarištu. U svrhu toga potrebno je izraditi i primjenjivati jasne operativne procedure, kao i osigurati neophodnu opremu (durbine, karte, vozila, metlarice, brentače / naprtnjače, vodosnabdijevanje i sl.).
- 7) Pravna lica koja gazduju šumama trebaju poduzeti slijedeće preventivne mjere:
  - plansko prorjeđivanje i kresanje suhih grana, posebno u blizini puteva i na rubovima šuma, plansko pravljenje novih prosjeka i održavanje postojećih, pravljenje novih šumski puteva, i drugih preventivnih mjera koje su u funkciji zaštite šuma od požara, a koja su pozitivnim zakonskim propisima obaveza pravnih lica koja gazduju šumama.

- 8) Pravna lica u čijoj nadležnosti su trase elektroenergetskih vodova i mreža pruga željezničkog saobraćaja, dužna su provoditi mjere zaštite od požara na trasama i pripadajućim elektroenergetskim objektima (posebno onim, koji se nalaze na šumskim i drugim područjima na kojima je prisutna povećana opasnost od požara).
- 9) U cilju pravilnog postupanja u provođenju propisanih postupaka i radnji za ostvarivanje efikasnog planskog djelovanja u akcijama gašenja velikih požara na području JLS i kantona u Federaciji BiH, potrebno je da u skladu sa odredbama čl. 94. do 96., članom 98. i čl. 102. i 103. Zakona, izvrše aktivnosti u cilju adekvatnog odgovora na požarnu opasnost.
- 10) U slučaju potrebe traženja pomoći od Oružanih snaga Bosne i Hercegovine ili međunarodne pomoći, potrebno je pridržavati se uputa koje je Federalna uprava civilne zaštite, svojim ranijim aktima uputila kantonalnim upravama i općinskim / gradskim službama za civilnu zaštitu.
- 11) Opasnosti koje u požarnoj sezoni prijete nesavjesnim i neodgovornim loženjem vatre na otvorenom dodatno trebaju motivisati JLS sa službama civilne zaštite da poduzmu odgovarajuće mjere, upute, obavještenja i upozorenja, koja će se putem medija (web portala, štampe, radio i TV emisija, službene internet stranice i dr.), koristiti za pravovremeno informisanje građana, pravnih lica i drugih subjekata, sa eventualnim mjerama zaštite koje su dužni poduzimati u skladu sa važećim propisima, te sankcijama za izvršioce podmetanja šumskih požara.
- 12) Analizirati stanje popunjenosti, opremljenosti i obučenosti u profesionalnim /dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama na području JLS ili kantona i po potrebi, u vrijeme povećane opasnosti od izbijanja požara, angažovati potreban broj vatrogasaca u profesionalne vatrogasne jedinice na način propisan članom 111. Zakona.

Imajući u vidu naprijed navedeno, a s ciljem poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, kao i posljedično eventualne velike materijalne i druge štete koje nastaju kao posljedice požara, potrebno je da nadležni organi – nosioci zaštite od požara u JLS i kantonima pravovremeno planiraju provođenje propisanih preventivnih mjera zaštite od požara, te kontinuirano nadziru provođenje istih.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
- naslovu,
- a/a.

